

Tillægsbetænkning

over forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven.

(Forhøjelse af afgiften).

(Afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 2. september 1977).

Udvalget har efter 2. behandling atter behandlet lovforslaget i en række møder.

I forbindelse hermed har ministeren for skatter og afgifter dels skriftligt og dels i samråd besvaret nogle spørgsmål. Desuden har finansministeren i et samråd besvaret nogle spørgsmål.

Endvidere har Foreningen af Grossister og Eksportører i Ostebranchen og Ostehandlerforeningen for Danmark haft foretræde for udvalget.

Der er af ministeren for skatter og afgifter stillet nogle ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Forligspartierne har noteret sig, at ministeren for skatter og afgifter i et bilag til udvalget har oplyst, at arbejdssituationen i tolddepartementet vil nødvendiggøre ansættelsen af yderligere to akademiske medarbejdere.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det konservative folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag. I øvrigt henviser flertallet til vedlagte bilag.

Et *mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag og udtaler i øvrigt følgende:

Kristeligt folkeparti erkender nødvendigheden af både forbrugsbegrænsende foranstaltninger og forbedringer af erhvervslivets investeringsmuligheder, hvorfor man også kan støtte en række af de forslag, der imødekommer dette. Man må dog beklage, at erhvervsforslagene er af midlertidig karakter, idet dette forringer erhvervslivets muligheder for rationel investeringsplanlægning og udnyttelse af de værende ressourcer.

Kristeligt folkeparti er af den opfattelse, at hele lovkomplekset mere bærer præg af forligsvilje end af evnen til at fastholde en klar målsætning. Mangelen på fremsynethed, på forståelse for og erkendelse af, at en koordineret og stabil erhvervslovgivning er en ubetinget nødvendighed i et privatkapitalistisk samfund, er desværre særdeles udtalt i denne kriselovgivning, hvilket — især under hensyntagen til det store flertal bag den — er såre beklageligt, idet der da næppe i nærmeste fremtid vil være parlamentarisk basis for den konstruktive politik, der i tide kan tage den økonomiske krises udfordring op.

Kristeligt folkepartis positive medvirken til væsentlige dele af nærværende lovgivning skal derfor kun ses på baggrund af partiets erkendelse af de krav, de øjeblikkelige problemer stiller til lovgivningsmagten.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* og bemærker:

Forhøjelsen af momssatsen fra 15 til 18 pct. indebærer den største milliardafgiftsforhøjelse, som nogen sinde er indtrådt i Danmarks historie. Oven heri gennemføres forhøjelse af en række punktafgifter og indførelse af nye — også til milliardbeløb.

Før folketinget kunne indlade sig på noget sådant, burde tinget have et vist overblik over, hvad det foretager sig.

Imidlertid har regeringens standardsvar på spørgsmålet været, at den ikke kan overskue virkningerne. Udvalget har eksempelvis ikke kunnet få noget svar på, hvor stor reallønshuling typiske lønmodtagerfamilier udsættes for. Ej heller har regeringen kunnet afgive noget som helst skøn over, hvilken forbrugsindskrænkning lovforslagets vedtagelse vil medføre, men har blot provenuberegnet ud fra uændret forbrugsstørrelse og forbrugssammensætning efter afgiftens indførelse.

Budgetdepartementet og det økonomiske sekretariat har derhos meddelt følgende meningstomme svar:

„Af tidsmæssige grunde har det ikke været muligt at foretage en til regeringens oplæg svarende fuldstændig gennemregning af de forslag, der indgår i det den 31. august 1977 sluttede forlig og virkningen af den foretagne valutakursjustering.

1. De følgende betragtninger refererer til de forskelle, der er mellem regeringens handlingsoplæg og det sluttede forlig.

For så vidt angår beskæftigelsesplanen, er der sket en række forskydninger i beløb og udformning af nogle af elementerne. De budgetmæssige konsekvenser heraf er af beskeden størrelse, og det samme gælder virkningerne på beskæftigelse og betalingsbalance.

Hertil kommer imidlertid ændringen af sygedagpengeordningen samt af investeringsfradrag og forbedrede afskrivningsregler. Disse forslag påvirker konkurrenceevnen i betalingsbalanceerhvervene og dermed beskæftigelsen og betalingsbalancen i gunstig retning.

Den således forbedrede beskæftigelses-situation vil i nogen grad opveje forslagernes umiddelbare budgetforringende virkninger.

Den del af forslaget, der vedrører den finansielle stramning, har på samme måde ført til forskydninger i forhold til regeringens

gens oplæg. Når forslagene har sat sig fuldt igennem, vil den totale virkning på beskæftigelse, betalingsbalance og de offentlige finanser næppe adskille sig meget fra regeringens oplæg, men det forekommer overvejende sandsynligt, at den forbrugsbegrænsende virkning vil gøre sig noget hurtigere gældende.

2. Med hensyn til virkningen af kronekursjusteringen gælder, at den ved fuldt gennemslag kan anslås at føre til en forringelse af bytteforholdet, der isoleret set svarer til en forøgelse af underskuddet på den løbende balance på ca. 1 mia. kr. Det indenlandske prisniveau anslås at gå op med omkring 1,5 pct. som følge af højere priser på import- og landbrugsvarer. Denne forskydning vil virke forbrugsdæmpende og dermed trække i retning af lavere import.

Samtidig vil kursændringerne imidlertid føre til en forbedring af betalingsbalanceerhvervenes konkurrenceevne over for de lande, hvor kronens værdi er blevet devalueret, medens der på det svenske marked er tale om en forværring.

Sammenlagt vil justeringen dog føre til en vis forbedring af konkurrenceevnen i betalingsbalanceerhvervene, der gradvis kan føre til større beskæftigelse og opveje bytteforholdsforringelsen.

3. De samlede virkninger af de ved forliget skete ændringer i forhold til regeringens oprindelige oplæg og virkningen af den gennemførte kronekursjustering peger således i retning af, at beskæftigelsen vil udvikle sig gunstigere end oprindeligt anslået, og at forbedringen af betalingsbalancen som følge af bytteforholdsforringelsen vil komme langsommere, men på længere sigt blive noget større.“

Et tredje mindretal (centrum-demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag og bemærker:

Mindretallet finder, at forhøjelsen af merværdiafgiften burde være på 5 pct., hvorved hele finansieringen af krisepåbuddet kunne ske på en måde, der er neutral over for erhvervslivet, eksporten og forbrugsvalget, og forhøjelse af tilfældige punktafgifter kunne være undgået.

Mindretallet kan derfor ikke påtage sig

noget ansvar for sammenhængen mellem kriseplanens indtægter og udgifter.

Mindretallet støtter regeringens oprindelige forslag om fuld kompensation ved direkte tilskud til fødevarer og indstiller derfor ændringsforslaget under nr. 1 til forkastelse, hvorimod lovforslaget indstilles til vedtagelse, da mindretallet adskillige gange har foreslået at anvende merværdiafgiften som finanspolitisk instrument.

Et fjerde mindretal (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* og udtaler:

Den momsforhøjelse, flertallet foreslår, vil — fordi den er generel — i flæng ramme såvel danske som udenlandske produkter. Derved skader den hensynet til betalingsbalancen og beskæftigelsen, hvilket yderligere forstærkes ved den generelle indskrænkning af købekraften, momsforhøjelsen vil medføre.

Den foreslåede forhøjelse er hverken social eller indkomstudjævnende. Det gælder ikke mindst, hvis den sammenlignes med de alternative muligheder for at skaffe det offentlige indtægter, som har været fremme i debatten, såsom en råenergiavgift, en beskatning af gevinster på salg af jord og fast ejendom og en øget beskatning af de højeste bruttoindkomster.

Socialistisk folkeparti ønsker derfor at understrege, at der er alternative afgiftsmuligheder, som forener hensynet til beskæftigelse og betalingsbalance med sociale og indkomstudjævnende synspunkter.

Et femte mindretal (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) indstiller fortsat lovforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet går imod ændringsforslaget til § 1, der indskrænker momsrefusion for fødevarer, og undlader at stemme for de to øvrige ændringsforslag.

Forliget mellem socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre imødegår overhovedet ikke den krise, der har skabt rekordhøj ledighed, som har accelereret værdistigningerne i jord og fast ejendom, skabt rekordhøjt renteniveau, medført indgreb i overenskomstforhandlingerne, hyppige devalueringer, infrysning af dyrtidsportioner, skabt et stort underskud på betalingsbalancen og større

vilkårlighed med hensyn til den offentlige budgetlægning.

Det forhandlingsoplæg af 28. juli, som indeholdt løfter om beskæftigelse til netto over 20.000 personer, en forbedret betalingsbalance på 2-3 mia. kr., forbedrede offentlige budgetter med 4 mia. kr., forholdsregler, der mindsker stigningen i ejendomsværdierne og effektiviserer beskatningen af kapitalgevinster på jord og fast ejendom samt forudsætninger for en sænkning af renteniveauet, er klippet helt bort fra dets oprindelige grundlag.

I forliget af 31. august er der ingen sammenhængende lovforslag, der kan opfylde de mål, der sigtes mod.

Den støtte, der sigter mod øget beskæftigelse, består overvejende af erhvervsstøtte til arbejdsbesparende investeringer og ekstraordinære afskrivninger. Samtidig betyder moms- og afgiftsforhøjelserne, devalueringen og indkomstpolitikken, at der kastes langt flere ud i arbejdsløshed, end beskæftigelsesplanen regner med at kunne skaffe i arbejde. Hele det store almenyttige boligområde, som regeringen og LO gjorde til det centrale i valgoplæggets beskæftigelsesprogram, er klippet til konfetti.

Sigtet med en styrkelse af betalingsbalancen vil også ramme ved siden af. De sidste fire års inflatoriske værdistigninger på jord og fast ejendom på over 300 mia. kr. vil belånes. Lånene vil blive brugt til forbrug og halvdelen af dette forbrug uden produktion bagved skal importeres og vil derfor forringe betalingsbalancen. Forbedrede afskrivninger og kurssikrede udlån vil selvfølgelig også medvirke til at forringe betalingsbalancen.

Hvis landbruget alene eller relativt overvejende skal have mulighed for at udnytte de lavtrentede kurssikrede udlån og øvrige favorable støtteordninger, vil regeringen have lavet en uretfærdig fordeling af EF-medlemskabets fordele. De mange lønmodtagere har aldrig fået en krone af EF-fordelene, men tværtimod lagt ryg til alle krisens byrder og kan nu konstatere et betydeligt reallønsfald. Denne udvikling er så meget mere bitter på baggrund af, at de selvstændige kan fremvise stigende overskud.

Forligets bemærkninger om, at der ydes fuld kompensation for 3 pct. momsforhøjel-

se til pensionister, til modtagere af børnetilskud og ungdomsydelse samt statens uddannelsesstøtte lader sig ikke gennemføre med 800 mill. kr. Alene på hver studerende løber momsforhøjelsen op til 600 kr., og der gives 70 kr. i kompensation. Hertil kommer, at takstforhøjelserne rammer de socialt dårligst stillede hårdest.

Det bedste lyspunkt i forliget fremkommer til sidst, hvor regeringen forbeholder sig retten til at fremsætte egne forslag i tiden, der kommer. Forligets nedværdigende resultater har allerede fået skarpe advarsler fra LO, og Danmarks kommunistiske parti kan kun føje til, at kampen for lønforhøjelser, godtgørelse for dyrtiden, forbedrede levevilkår og udvidede demokratiske rettigheder må blive de midler, der fejrer forliget til side.

Danmarks kommunistiske parti har fremsat afgørende forslag til forøgelse af beskæftigelsen, indefrysning af værdistigningerne, udvidelse af den jævne befolknings købekraft af dansk produktion og forbedrede forhold for de langtidsledige samt importregulering, men regeringen ville end ikke fastholde de progressive ideer, som trods alt fandtes i dens egne forslag.

Danmarks kommunistiske parti må på det kraftigste protestere mod, at et flertal bestående af forligspartierne har forhindret kommunisternes forslag om indefrysning af værdistigningerne på jord og fast ejendom, L 34, i at komme til tredje behandling. Det er en grov krænkelse af spillereglerne, og det er kun udtryk for angst for igennem sin stemmeafgivning at stemme imod et forslag, der effektivt kan bremse belåning af værdistigninger, og som er i overensstemmelse med krav fra LO og den øvrige fagbevægelse.

Ændringsforslag.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Bollmann (CD), Ole Olsen (SF) og Kaj Hansen (DKP)):

Til § 1.

1) Nr. 7 affattes således:

„7. Afsnit XII A. affattes således:

„*XII A. Refusion for konsummælksprodukter m. v.*

§ 30 a. Ministeren for skatter og afgifter bemyndiges til efter forhandling med landbrugsministeren at fastsætte regler om delvis refusion af merværdiafgift af konsummælksprodukter m. v. (bortset fra piskefløde og creme fraiche) og margarine, der sælges til direkte forbrug på hjemmemarkedet.

Stk. 2. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. er berettiget til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes af virksomheder, der bliver omfattet af reglerne i stk. 1, samt til at efterse disse virksomheders varebeholdninger, forretningsbøger og øvrige regnskabsmateriale.“ “

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Kaj Hansen (DKP)):

Til § 2.

2) Stk. 2 affattes således:

„Stk. 2. § 7 træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.“

Til § 7.

3) Paragraffen affattes således:

„§ 7.

„Stk. 1. Indtil den 1. januar 1978 er lov nr. 252 af 8. juni 1977 om mærkning og skiltning med pris m. v. ude af kraft.

Stk. 2. § 17, stk. 11, 2. punktum, i merværdiafgiftsloven ophæves samtidig med ikrafttræden af den i stk. 1 nævnte lov.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i § 13, stk. 2, i lov nr. 252 af 8. juni 1977 om mærkning og skiltning med pris m. v. forbliver § 11, stk. 2 og 3, og § 12 i lov nr. 59 af 15. februar 1974 om priser og avancer i kraft indtil den 1. januar 1978.“ “

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ved ændringsforslaget udgår ost, æg og rugbrød af de fødevarergrupper, der ifølge lovforslaget — som ændret ved 2. behandling — omfattes af den omhandlede bemyndigelse til ministeren for skatter og afgifter. Forslaget vil herefter gælde for de

konsummælksprodukter m. v., der omfattes af den nuværende ordning, samt margarine. Smør vil ikke blive omfattet af refusionsordningen, men af en tilskudsordning, jfr. bemærkningerne til det af ministeren for skatter og afgifter i betænkningen af 27. august 1977 (blad nr. 680) stillede ændringsforslag.

Til nr. 2 og 3.

Ændringsforslagene er nødvendiggjort

ved, at lovforslaget ikke vedtages før 1. september 1977, på hvilket tidspunkt loven om mærkning og skiltning med pris m. v. træder i kraft.

Det nye stk. 3 til § 7 hindrer, at de bestemmelser, som er udfærdiget af monopoltilsynet om prismærkning og mængdeangivelse i henhold til pris- og avanceloven, mister deres gyldighed i tiden indtil den 1. januar 1978.

Camre (S).   *Erenbjerg (S).*   *Grünbaum (S).*   *Thomas Havé (S).*   *Hjortnæs (S),*
formand.

Karl Nielsen (S).   *Bernhard Baunsgaard (RV).*   *Anders Andersen (V).*

Aksel Pedersen (V).   *Stetter (KF).*   *Bollmann (CD),*   *Arne Bjerregaard (KrF).*
næstformand.

Glensgård (FP).   *Kirsten Jacobsen (FP).*   *Ove Jensen (FP).*   *Ole Olsen (SF).*

Kaj Hansen (DKP).

Partierne DR og VS var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag.

Med det sigte at styrke betalingsbalancen, fremme beskæftigelsen, begrænse stigningen i omkostningerne og skabe forudsætningen for en lavere rente er der mellem socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre indgået forlig om nedenstående foranstaltninger.

I. Beskæftigelses- og erhvervsfremme:

1. Der er enighed om at fremme erhvervslivets konkurrenceevne og at stimulere beskæftigelsen gennem en samlet offentlig indsats på 10 mia. kr. over en treårig periode. Herved sigtes mod at bidrage til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, skaffe flere arbejdspladser for arbejdssøgende kvinder og modvirke arbejdsløsheden i bygge- og anlægssektoren samt at fremme udviklingen på energiområdet.

Derfor gennemføres følgende lovforslag:

- L 190 Tilskud til dræning og vanding.
- L 191 Tilskud til højvandspumper i Ribe Marsk.
- L 192 Kommunale beskæftigelsesforanstaltninger.
- L 193 Støtte til yngre landmænd.
- L 194 Tilskud til private skove.
- L 195 Lov om produktudvikling.
- L 196 Lån til håndværk og mindre industri.
- L 198 Tilskud til kraft/varme.
- L 213 Isoleringstilskud.
- L 214 Isolering i statsbygninger.
- L 215 Hjemmehjælp.
- L 216 Sygedagpenge (nedsættelse af forsikringspræmien for mindre arbejdsgivere).
- L 217 Realkredit.
- L 219 Tillægsbevilling, I. 1977/78.

For så vidt angår L 192, Kommunale beskæftigelsesforanstaltninger, og L 213, Isoleringstilskud, reduceres de i lovforslagene nævnte tilskud med 200 mill. kr. årligt i for-

bindelse med gennemførelsen af fradrag for dokumenterede udgifter til isolering m. m. i ejerboliger.

2. For at nedsætte erhvervenes omkostninger og dermed fremme beskæftigelsen overtager det offentlige indtil videre udgifterne til sygedagpenge efter dagpengeloven i arbejdsgiverperiodens 4. og 5. uge. Overtagelsen gælder foreløbig for tre år fra 1. januar 1978.

Ordningen skal udformes således, at dagpengene for 4. og 5. uge skal udgøre samme beløb som dagpengene i de første 3 uger af arbejdsgiverperioden og udbetales af arbejdsgiveren med refusion fra det offentlige.

3. Der er endvidere enighed om at gennemføre lovforslag om, at beløbsgrænsen for aktiver, for hvilke anskaffelsessummen fuldt ud kan fratrækkes i anskaffelsesåret, forhøjes fra 1200 kr. til 1800 kr.

4. Der er enighed om at videreføre — foreløbig for 1978 — den nuværende midlertidige investeringsfradragsordning på 10 pct. vedrørende maskiner og inventar.

5. Der er enighed om at gennemføre det fremsatte lovforslag om midlertidig forhøjelse af de skattemæssige afskrivninger på nyopførte erhvervsbygninger, dog således at den forhøjede afskrivningssats, der skal gælde i de første to år af afskrivningsperioden, fastsættes til 10 pct.

6. Såvel med beskæftigelsesmæssig som med energipolitisk sigte er der enighed om, at de hidtidige regler om skattemæssigt standardfradrag for vedligeholdelse m. v. af ejerbolig bør suppleres med en ordning, hvorefter den skattepligtige skal kunne opnå et fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for udgifter til isolering m. v. af ejerboligen. Dette gælder dog ikke fritidsboliger. Fradraget beregnes på grundlag af de dokumenterede udgifter til isolering m. v. og det er en betingelse, at arbejdet er udført af en momsregistreret virksomhed, og at det kan godkendes som isoleringsarbejde.

Ved isolering m. v. forstås eksempelvis: Isolering af lofter, skunkvægge, tageta-ger, etageadskillelser mod kældre.

Udfyldning af hulmure og anden isolering af ydervægge.

Opsætning af forsatsrammer.

Opsætning af isoleringsruder (hvor der i forvejen kun er ét lag glas).

Isolering af kedler.

Indregulering af opvarmnings- og ventila-tionsanlæg.

Opsætning af visse former for automatik.

Frdraget skal imidlertid også omfatte de reparationer af boligen, som er nødvendig-gjort af det foretagne isoleringsarbejde. Det er forudsat, at provenutabet for staten og kommunerne ved den nye fradragsordning for udgifter til isolering m. v. af ejerboliger ikke må overstige 200 mill. kr. på årsbasis for perioden 1978-80. Der er enighed om, at forslaget til lov om ekstraordinære beskæf-tigelsesfremmende foranstaltninger i kom-muner og amtskommuner (L 192) ændres, således at tilskud til energibesparende foran-staltninger i boliger udelukkende finansieres af staten. Herved opnår kommunerne en be-sparelse, som delvis modsvares af formind-skede skatteindtægter som følge af fradra-get for dokumenterede udgifter til isolering m. v. af ejerboliger. Der er enighed om, at kommunernes besparelse modregnes i de generelle tilskud for 1978, 1979 og 1980.

7. Der er enighed om at ville søge regler-ne om udligningsskatten omformet eller be-grænset således, at skatten ikke kommer til at modvirke dansk initiativ i udlandet og indtjening i udenlandsk valuta. Med henblik på udarbejdelse af lovforslag herom er ned-sat et hurtigt arbejdende udvalg.

8. Der er enighed om, at reglerne i lig-ningslovens § 8 B må omformes således, at der med hensyn til forsøgs- og forsknings-virksomhed indføres frit valg mellem fra-drag af de afholdte udgifter og afskrivning af udgifterne over en årrække, f. eks. på fem år. Denne valgfrihed skal dog ikke gælde ved efterforskning efter råstoffer. For denne efterforskningsvirksomhed bibeholdes de hid-tidige regler, herunder ligningslovens § 8 B.

9. Inden for en låneramme på 250 mill. kr. om året gennemføres en kursgarantiord-ning ved optagelse af lån i udlandet gennem særlige erhvervsfinansieringsinstitutter.

II. Skatter, afgifter og takster:

A. Skatter.

Der er enighed om at vedtage det frem-satte lovforslag om udskrivningsprocenten og personfradragene for kalenderåret 1978.

Det betyder, at udskrivningsprocenten bliver 90 ligesom for 1977, og at personfra-dragene forhøjes med ekstra 500 kr. ligesom i 1977. Personfradraget i 1978 kommer her-ved til at udgøre 13.300 kr. og for enlige pensionister 24.700 kr.

B. Afgifter.

1. Det fremlagte forslag om ændring af lov om tobaksafgifter vedtages.

2. Det fremlagte forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøre-tøjer m. v. og lov om vægtafgift af motor-køretøjer m. v. vedtages.

3. Det fremlagte forslag til lov om ændring af lov om afgift af spiritus m. m. vedtages.

4. Det fremlagte forslag til lov om opret-telse af et lystfartøjsregister vedtages.

5. Det fremlagte forslag til lov om ændring af lov om afgift af parfume, toiletmidler m. v. vedtages.

6. Forslaget til lov om ændring af lov om afgift af benzin. Der er opnået enighed om en afgiftsforhøjelse på 10 øre pr. liter.

7. Man er blevet enige om, at lovforslaget om afgift af gas- og dieselolie ændres på en sådan måde, at alle momsregistrerede virk-somheder kan få godtgjort olieafgift i den udstrækning, virksomheden har fradrag for indgående merværdiafgift af den forbrugte olie. Man er endvidere enige om, at fuelolie inddrages under beskatningen med samme afløftning af afgiften som for dieselolie. Nettoprovenuet skal udgøre 435 mill. kr. Afgiften på diesel- og gasolie vil herefter bli-ve ca. 7 øre pr. liter og på fuelolie ca. 8 øre pr. kg.

Godtgørelsen ydes ved en modregning over moms-systemet. Hvis loven træder i kraft den 3. oktober 1977, vil modregningen af tekniske grunde første gang kunne finde sted omkring februar måned 1978.

8. Der er mellem partierne enighed om i næste folketings-samling at gennemføre en afgift på detailsalgspakninger med et pro-venu på årsbasis på 130 mill. kr. Forslaget skal udformes således, at der heri ligger en tilskyndelse til genbrug af emballage, men

samtidig således, at der tages rimeligt hensyn til virksomhederne.

9. For så vidt angår forslaget til lov om afgift af charterflyvning er der enighed om, at proventuet på 75 mill. kr. fastholdes, dog således af 25 mill. kr. heraf opkræves ved en forhøjelse af lufthavnsafgifterne.

10. Forslaget om forhøjelse af momsen til 18 pct. vedtages. Der er enighed om, at der i forbindelse hermed gives kompensationer i følgende omfang:

- Der fastsættes regler om refusion af momsen af konsummælkeprodukter m. v. og margarine, og
- Der gennemføres en tilskudsordning for smør, der anvendes til direkte forbrug.
- Der ydes fuld kompensation for momsforhøjelsen til pensionister og tilsvarende til modtagere af børnetilskud og ungdomsydelse samt statens uddannelsesstøtte, dog således, at der herved tages hensyn til den førnævnte refusion for

visse fødevarergrupper samt smørtilskuddet.

De samlede kompensationsbeløb udgør godt 800 mill. kr. på årsbasis.

11. Der vil som følge af vedtagelsen af 6. momsdirektiv blive fremsat forslag til ændring af merværdiafgiftsloven, således at flere tjenesteydelser vil blive inddraget under momsen. Proventuet heraf anslås til 150 mill. kr. Partierne har drøftet dette forhold og tilkendegivet deres velvilje.

12. Der gennemføres en afgift på visse tinglysningsforretninger. Inden for rammerne af det forudsatte provenu på mindst 100 mill. kr. overvejes en afgift på ejerlejligheder.

C. Takster.

De foreslåede forhøjelser af DSB- og P & T-takster gennemføres.

Partierne er ikke bundet ud over forligets ordlyd, men er alle indstillet på fortsat at bidrage til at fremme forligets formål.